

Mše svatá má několik základních částí. První z nich jsou úvodní obřady. Patří sem příchod, pozdravení, úkon kajícnosti, Kyrie, Sláva na výsostech Bohu a vstupní modlitba. Účelem těchto obřadů je připravit se na naslouchání Božímu slovu a slavení eucharistie.

Příchod kněze, jáhna a ministrantů je doprovázen zpěvem. K tomuto účelu odedávna sloužily zhudebněné antifony, které jsou v Misálu, ale v našich krajích se používá spíše mešní píseň zpívaná lidem z Kancionálu. Protože nejde o pouhý společenský popěvek, ale o součást liturgie, musí být texty písní schváleny biskupskou konferencí. To kancionál splňuje, ale řada různých jiných zpěvů nikoli.

Další částí je pozdravení, které směřuje jednak k oltáři, jednak k lidu. Oltář je místem zasvěceným oběti a úcta k němu se projevuje jednak tím, že ho kněz a jáhen políbí, případně okouřením, pokud se používá kadidlo. Poté kněz začíná „Ve jménu Otce, i Syna a Ducha svatého“ a krátce pozdraví lid.

Úkon kajícnosti je nepřehlédnutelnou částí Mše svaté a představuje jakési vyznání vlastní hříšnosti a nedostatečnosti, které koná každý sám za sebe, ale zároveň společně s ostatními. Vyznáváme se na prvním místě Bohu, ale i ostatním věřícím a ve společenství celé církve včetně andělů a svatých prosíme druhé o přímluvu.

Úkon kajícnosti je zakončen malou rozhřešovací formulí, která ale nenahrazuje rozhřešení ze svátosti pokání. Při některých příležitostech lze obvyklý postup úkonu kajícnosti nahradit svěcením vody a vykropením společenství na připomínku našeho křtu.

Zpěv Kyrie je velmi starobylý, na což ukazuje i jeho řecká podoba, kterou ani latinská liturgie nepřekládala a ponechala ji v původním znění. Ve starokřesťanských dobách byla totiž liturgickým jazykem řečtina i na západě. Na Kyrie navazuje o slavnostech, svátcích a nedělích mimo adventní a postní dobu zpěv Gloria.

Závěr úvodních obřadů je vstupní modlitba, které se říká „kolekta“, protože je jakýmsi souhrnem všech našich proseb. Mezi výzvou „Modleme se“ a slovy této modlitby by proto měla být ponechána chvíle mlčení, abychom se každý krátce pomodlili za svou situaci. Kněz pak čte modlitbu, jejíž text odpovídá danému dni, a která shrnuje všechny naše tiché nevyřčené modlitby a předkládá je Bohu.

zdroje/doporučená četba

Katechismus katolické církve 1345—1348.